

Kort om kvalitetskategorier och egenskaper

Trafikverket

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Kort om kvalitetskategorier och egenskaper

Dokumentdatum: 2025-11-10

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Version: 2.0

Innehåll

1.	Kort om kvalitetskategorier och egenskaper ..	4
1.1.	Kategorier och egenskaper	4
2.	Kvalitetsegenskaper	5
2.1.	Kontrolleras i NVDB	5
2.1.1.	Fullständighet.....	5
2.1.2.	Logisk konsistens.....	6
2.1.3.	Lägesnoggrannhet	7
2.1.4.	Tematisk noggrannhet.....	8
2.2.	Kontrolleras ej i NVDB.....	9
2.2.1.	Temporal kvalitet.....	9
2.2.2.	Användbarhet.....	9
3.	Referenser	10

1. Kort om kvalitetskategorier och egenskaper

1.1. Kategorier och egenskaper

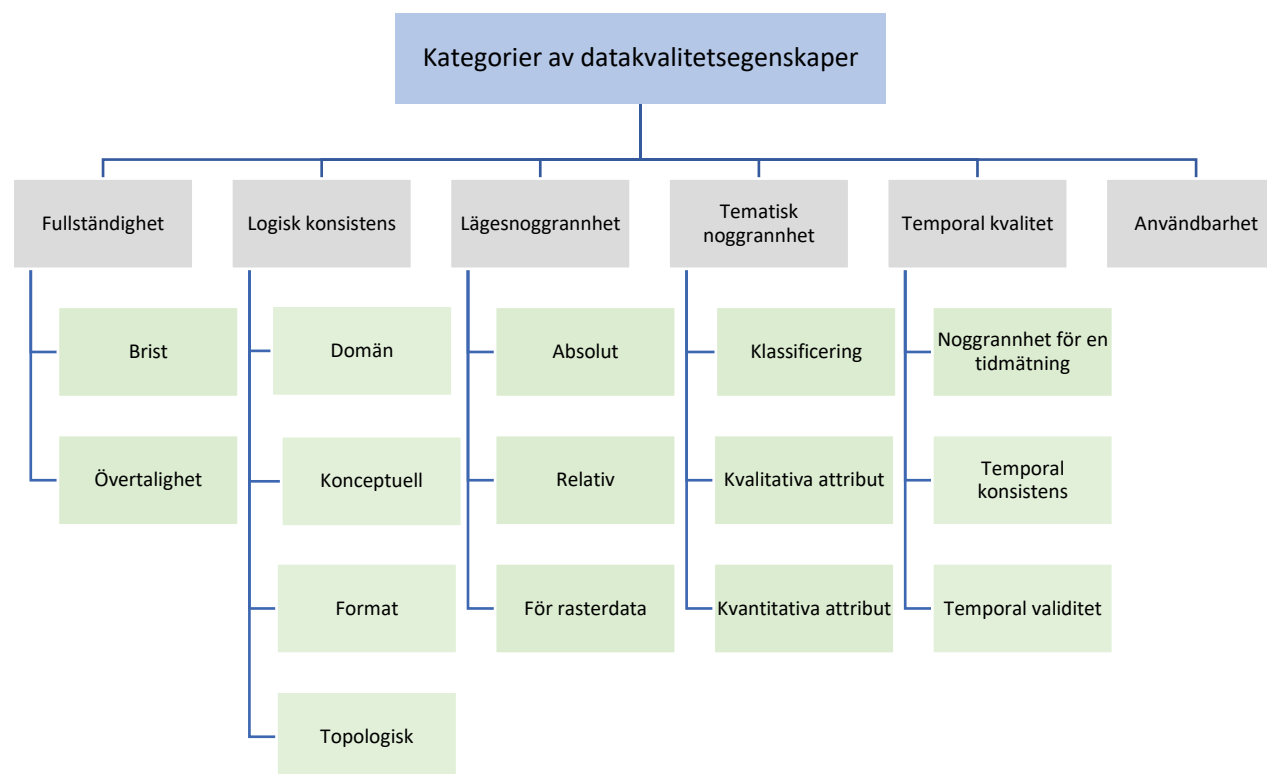
Med kvalitet menas hur väl krav och förväntningar uppfylls för en viss dataproduct. Det kan till exempel vara viktigt att veta om produkten uppfyller kraven för det avsedda användningsområdet.

Kraven är beskrivna i en dataproductspecifikation och genom att utföra kvalitetskontroller på data är det möjligt att utvärdera om dataproducten lever upp till kraven i specifikationen. Kraven anges med olika kvalitetskategorier och egenskaper. Förhållandet mellan kategorierna och egenskaperna framgår av bilden.

Kraven anges per datakvalitetsegenskap med lämpliga mått för utvärderingen. En viss acceptansnivå för kraven anges samt den omfattning som kravet gäller för. Med acceptansnivå menas det mått som minst krävs för att dataproducten accepteras för en viss egenskap.

Nedan beskrivs kategorierna och egenskaperna, indelad i de som kontrolleras i NVDB och de som för närvarande inte kontrolleras i NVDB.

Se [Handledning för datakvalitet](#) för mer information om varje specifik kategori.

2. Kvalitetssegenskaper

2.1. Kontrolleras i NVDB

2.1.1. Fullständighet

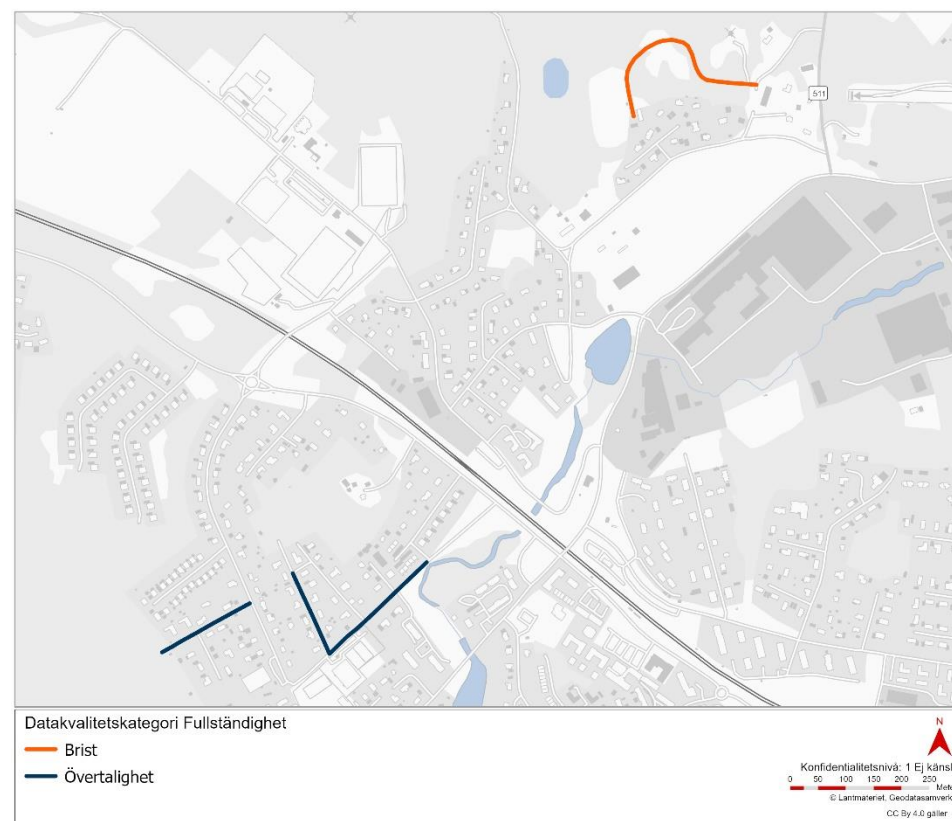
Fullständighet beskriver en datamängds innehållsmässiga överensstämmelse med dess specifikation som anger vad den ska innehålla. Denna datakvalitetsegenskap är tänkt att både beskriva tidsenlighet och aktualitet.

Egenskaper	Beskrivning
Brist	För få förekomster av en viss typ
Övertalighet	För många förekomster av en viss typ

Exempel på Fullständighet

Krav: Dataprodukten Bärighet ska registreras på alla statliga och kommunala vägar. Den ska inte förekomma på enskilda vägar.

Avvikelse: Ifrån en kontroll på Bärighet har en brist (d.v.s. bärighet saknas på vägen) noterats på en kommunal väg (orange) samt två övertaligheter (d.v.s. bärighet borde inte finnas på vägen) på enskild väg (blå). Dessa är därmed en brist och två övertaligheter som går emot specifikationerna för dataprodukten.

2.1.2. Logisk konsistens

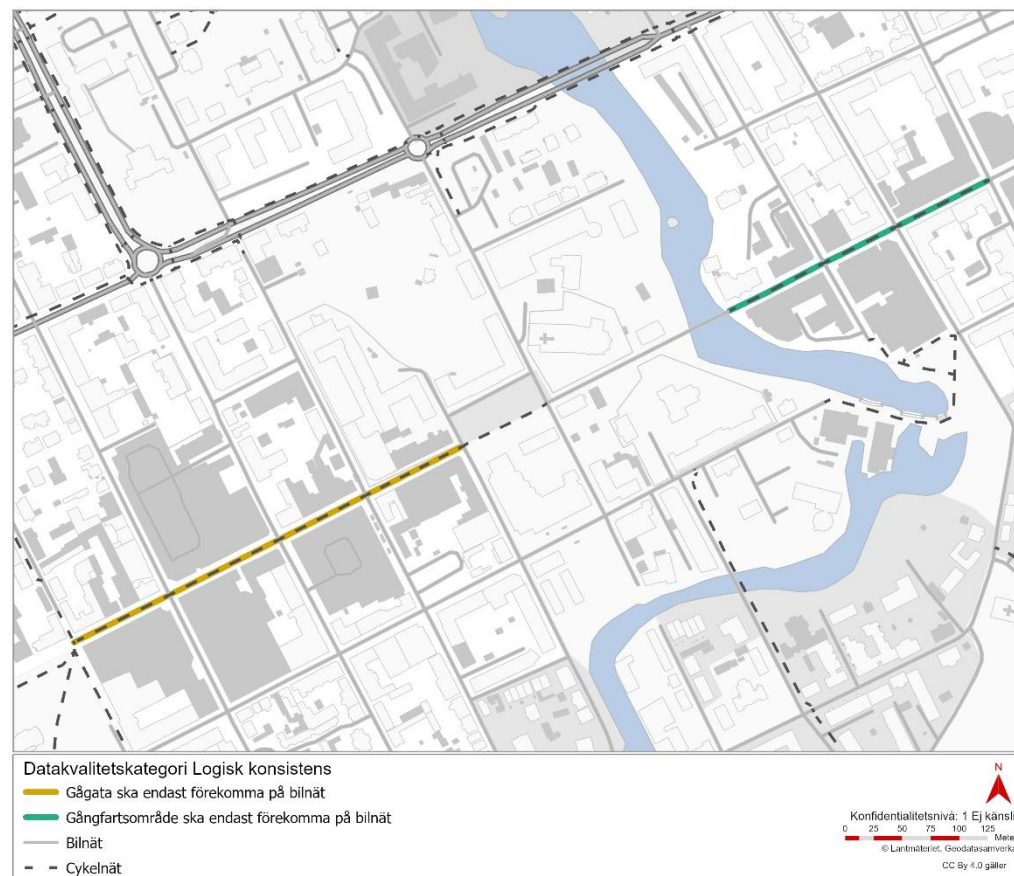
Logisk konsistens beskriver grad av överensstämmelse avseende logiska regler för datastruktur, attribut eller relationer. Dessa kontrolleras vanligen med olika maskinella valideringar, läs mer i referens #2. Det är väldigt ovanligt med felaktigheter i värddomäner, medans det är vanligare med felaktigheter bland applikationsschemat.

Egenskaper	Beskrivning
Domänkonsistens	Grad av överensstämmelse avseende värddomän
Konceptuell konsistens	Grad av överensstämmelse avseende applikationsschemat
Formatkonsistens	Grad av överensstämmelse avseende fastställd lagringsstruktur
Topologisk konsistens	Grad av korrekthet i de topologiska egenskaperna

Exempel på Konceptuell konsistens

Krav: Gågata och Gångfartsområde ska endast registreras där dataprodukten Vägtrafiknät har typen bilnät.

Avvikelse: Två väglänkar har förekomst av Gågata (orange) och Gångfartsområde (grön) på vägtrafiknätstyp cykelnät.

2.1.3. Lägesnoggrannhet

Lägesnoggrannhet - noggrannhet i positionsangivelse längst med nätet.

Egenskap	Beskrivning
Absolut lägesnoggrannhet	Lägesnoggrannhet i förhållande till övergripande system
Relativ lägesnoggrannhet	Lägesnoggrannhet i förhållande till närliggande objekt av samma dignitet
Lägesnoggrannhet hos rasterdata	Noggrannhet hos rumslig lägesbestämning i rasterdata

Exempel på Relativ lägesnoggrannhet

Krav: Objekts sanna läge ska anges i relation till bilnätet.

Avvikelse: Positionsangivelsen för överfarten (röd) i båda körfälten på nätet är fel. Detta gör att överfarten (röd) ligger fel relaterat till underfarten (blå).

2.1.4. Tematisk noggrannhet

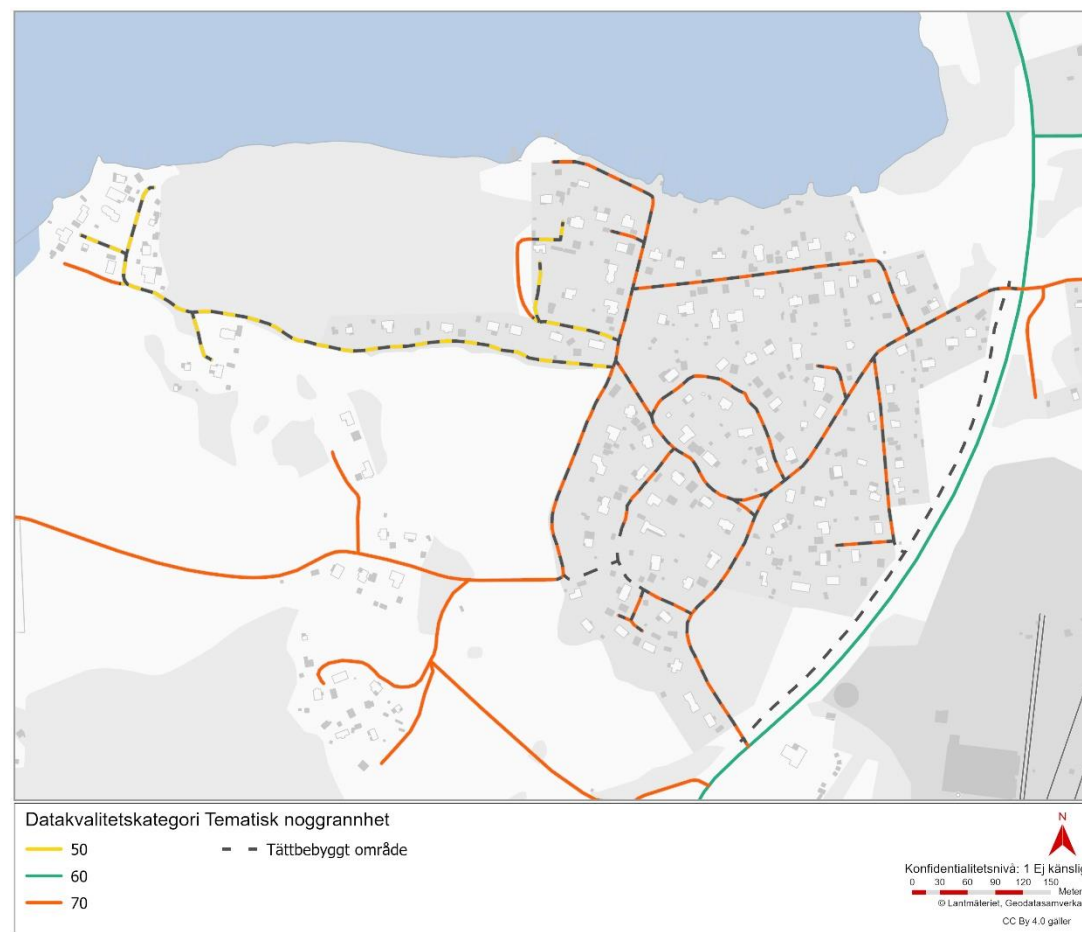
Tematisk noggrannhet - noggrannhet hos kvantitativa attribut och huruvida kvalitativa attribut och klassificeringar är korrekta.

Egenskap	Beskrivning
Tematisk noggrannhet kvalitativa attribut	Noggrannhet hos kvalitativa attribut (kvalitativa - attribut som har en viss egenskap tex röd)
Tematisk noggrannhet kvantitativa attribut	Noggrannhet hos kvantitativa attribut (kvantitativa - attribut som har ett visst mätetal tex 7m)
Klassificeringsnoggrannhet	Grad av korrekthet hos företeelsers/objekts klassificering

Exempel på Klassificeringsnoggrannhet

Krav: Hastighet ska vara registrerad enligt trafikföreskrift i Svensk trafikföreskriftssamling (STFS). Bashastigheterna 50 km/h gäller inom tätbebyggt område och 70 km/h utanför.

Avvikelse: Fel högsta tillåtna hastighet har registrerats inom tätbebyggda området, 70 km/h (orange), där det ska vara 50 km/h (gul).

2.2. Kontrolleras ej i NVDB

2.2.1. Temporal kvalitet

Temporal kvalitet - kvaliteten för temporala attribut och temporala förhållanden mellan objekt. Exempel på ett krav som skulle kunna gälla för en temporal kvalitet är att alla förekomster ska ha ett tidsvärde som avviker högst ± 30 sek från det rätta värdet. Ett annat exempel är att datumvärdet ska skrivas i rätt format: dvs. ÅÅÅÅMMDD, exempel från referens #2.

Denna Kvalitetskategori mäts för närvarande inte i NVDB:s dataprodukter.

Egenskap	Beskrivning
Mätning av tidsnoggrannhet	Noggrannhet för redovisade tidmätningar
Temporal konsistens	Grad av korrekthet i tidsordningsföljd
Temporal validitet	Grad av korrekthet hos värden för tidsangivelser

2.2.2. Användbarhet

Användbarhet - en datamängds lämplighet för en viss tillämpning och överensstämmelse med ställda krav.

Användbarhet kan t.ex. vara kvalitetsresultat som sammanvägs och jämförs mot kraven i en specifikation eller användarkrav för att utvärdera om överenskommelse finns mellan krav och resultat av kontrollen. Specifikationen kan vara framtagen för ett visst speciellt syfte eller för en mer allmän användning. Exempelvis kan ett krav på användbarhet vara att produkten ska kunna användas för navigering, exempel från referens #2.

Denna Kvalitetskategori mäts för närvarande inte i NVDB:s dataprodukter.

3. Referenser

Referensnummer	Referens/Dokumentnamn	Dokumentnummer	Kommentar
#1	Geografisk information – Datakvalitet	SS-EN ISO 19157:2023	
#2	Handledning för datakvalitet		https://www.sis.se/relevantastandarderfrgeo/dataenvgledning/Om19157/

Trafikverket, 781 28 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

[trafikverket.se](https://www.trafikverket.se)